

616.24
Ф32

О. І. Федів, Н. В. Чернецька, Г. Я. Ступницька

**ХРОНІЧНЕ ОБСТРУКТИВНЕ
ЗАХВОРЮВАННЯ ЛЕГЕНЬ,
ПОЄДНАНЕ ІЗ ЦУКРОВИМ
ДІАБЕТОМ ТИПУ 2:
УДОСКОНАЛЕННЯ ДІАГНОСТИКИ
І ЛІКУВАННЯ**

**МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
БУКОВИНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

О. І. Федів, Н. В. Чернецька, Г. Я. Ступницька

**ХРОНІЧНЕ ОБСТРУКТИВНЕ ЗАХВОРЮВАННЯ
ЛЕГЕНЬ, ПОЄДНАНЕ ІЗ ЦУКРОВИМ
ДІАБЕТОМ ТИПУ 2: УДОСКОНАЛЕННЯ
ДІАГНОСТИКИ І ЛІКУВАННЯ**

Чернівці – 2024

**Чернецька Н. В. ХРОНІЧНЕ ОБСТРУКТИВНЕ ЗАХВОРЮВАННЯ
ЛЕГЕНЬ, ПОЄДНАНЕ ІЗ ЦУКРОВИМ ДІАБЕТОМ ТИПУ 2:
УДОСКОНАЛЕННЯ ДІАГНОСТИКИ І ЛІКУВАННЯ – Чернівці:
Буковинський державний медичний університет. – 2024. – 120 с.**

Монографія висвітлює сучасні клініко-імунологічні особливості хронічного обструктивного захворювання легень, поєднаного із цукровим діабетом типу 2 та підходи до методів діагностики та прогнозування перебігу цієї недуги, а також до принципів комплексної терапії.

Монографія адресована терапевтам, пульмонологам, ендокринологам, лікарям загальної практики-сімейної медицини, науковцям, студентам вищих медичних навчальних закладів, лікарям-інтернам та лікарям-слушачам.

Рецензенти:

Андрейчин С.М. – завідувач кафедри пропедевтики внутрішньої медицини та фтизіатрії Тернопільського національного медичного університету імені І.Я. Горбачевського МОЗ України, доктор медичних наук, професор.

Дербак М.А. – завідувачка кафедри факультетської терапії Ужгородського національного університету, доктор медичних наук, професорка.

Рекомендовано до видання Вченую радою Буковинського державного медичного університету (протокол №9 від 22.02.2024 р.).

ISBN 978-617-519-090-6

484640

Бібліотека
БДМУ

© Н.В. Чернецька, 2024
© Буковинський державний
медичний університет, 2024

ЗМІСТ

ПЕРЕЛІК УМОВНИХ СКОРОЧЕНЬ.....	5
ВСТУП	6
РОЗДІЛ 1. СУЧАСНИЙ СТАН ПРОБЛЕМИ ХРОНІЧНОГО ОБСТРУКТИВНОГО ЗАХВОРЮВАННЯ ЛЕГЕНЬ ТА ЦУКРОВОГО ДІАБЕТУ ТИПУ 2	9
1.1. Основні механізми взаємозв'язку хронічного обструктивного захворювання легень та цукрового діабету типу 2 13	
1.2. Роль ендотеліальної дисфункції у розвитку хронічного обструктивного захворювання легень та цукрового діабету типу 2 ..18	
1.3. Роль поліморфізму гена MDR1 у розвитку хронічного обструктивного захворювання легень та цукрового діабету типу 2, особливості фармакогенетики 21	
1.4. Основні напрямки лікування хворих на хронічне обструктивне захворювання легень та цукрового діабету типу 2 22	
1.5. Застосування статинів у лікуванні хворих на хронічне обструктивне захворювання легень та цукровий діабет типу 2 26	
РОЗДІЛ 2. МАТЕРІАЛ І МЕТОДИ ДОСЛІДЖЕННЯ.....	30
2.1. КЛІНІЧНА ХАРАКТЕРИСТИКА ОБСТЕЖЕНИХ ХВОРИХ.....30	
2.2. МЕТОДИ ДОСЛІДЖЕННЯ 36	
2.3. ІНСТРУМЕНТАЛЬНІ МЕТОДИ ДОСЛІДЖЕННЯ 39	
2.4. МЕТОДИ ЛІКУВАННЯ ОБСТЕЖЕНИХ ХВОРИХ.....40	
РОЗДІЛ 3. ОСОБЛИВОСТІ ПОЄДНАНОГО ПЕРЕБІGU ХРОНІЧНОГО ОБСТРУКТИВНОГО ЗАХВОРЮВАННЯ ЛЕГЕНЬ ТА ЦУКРОВОГО ДІАБЕТУ ТИПУ 2	42
3.1. РІВЕНЬ ЛЕЙКОЦИТІВ ТА ЕОЗИНОФІЛІВ У КРОВІ ТА В МОКРОТИННІ У ХВОРИХ НА ХРОНІЧНЕ ОБСТРУКТИВНЕ ЗАХВОРЮВАННЯ ЛЕГЕНЬ ІЗ СУПУТНІМ ЦУКРОВИМ ДІАБЕТОМ ТИПУ 2 46	
3.2. ВМІСТ У СИРОВАТЦІ КРОВІ АДИПОЦІТОКІНІВ ЗА ПОЄДНАНОГО ПЕРЕБІGU ХРОНІЧНОГО ОБСТРУКТИВНОГО ЗАХВОРЮВАННЯ ЛЕГЕНЬ ІЗ ЦУКРОВИМ ДІАБЕТОМ ТИПУ 2 47	
3.3. РОЛЬ СИСТЕМНОГО ЗАПАЛЕННЯ У ПАТОГЕНЕЗІ ХРОНІЧНОГО ОБСТРУКТИВНОГО ЗАХВОРЮВАННЯ ЛЕГЕНЬ, ПОЄДНАНОГО ІЗ СУПУТНІМ ЦУКРОВИМ ДІАБЕТОМ ТИПУ 2 48	
3.4. ПОКАЗНИКИ ФУНКЦІОНАЛЬНОГО СТАНУ ЕНДОТЕЛІЮ	

ЗА ПОЄДНАНОГО ПЕРЕБІГУ ХРОНІЧНОГО ОБСТРУКТИВНОГО ЗАХВОРЮВАННЯ ЛЕГЕНЬ ІЗ СУПУТНІМ ЦУКРОВИМ ДІАБЕТОМ ТИПУ 2.....	49
3.5. ПОКАЗНИКИ ВУГЛЕВОДНОГО ТА ЛІПІДНОГО ОБМІНІВ У ХВОРИХ НА ХРОНІЧНЕ ОБСТРУКТИВНЕ ЗАХВОРЮВАННЯ ЛЕГЕНЬ ІЗ СУПУТНІМ ЦУКРОВИМ ДІАБЕТОМ ТИПУ 2.....	51
РОЗДІЛ 4. РОЛЬ ПОЛІМОРФНОГО ВАРІАНТА ГЕНА MDR1 (C3435T) У ХВОРИХ НА ХРОНІЧНЕ ОБСТРУКТИВНЕ ЗАХВОРЮВАННЯ ЛЕГЕНЬ, ПОЄДНАНЕ ІЗ ЦУКРОВИМ ДІАБЕТОМ ТИПУ 2	55
4.1. Частота поліморфного варіанта гена MDR1 (C3435T) у хворих на хронічне обструктивне захворювання легень та за поєднаного його перебігу із цукровим діабетом типу 2 і у практично здорових осіб	55
4.2. Показники біоімпедансометрії, функції зовнішнього дихання, толерантність до фізичного навантаження, інтегральний індекс BODE при хронічному обструктивному захворюванні легень, поєднаному з ЦД типу 2, залежно від алельних варіантів гена MDR1 (C3435T).....	56
4.3. Показники вуглеводного та ліпідного обмінів при хронічному обструктивному захворюванні легень, поєднаному з цукровим діабетом типу 2, залежно від алельних варіантів гена MDR1 (C3435T)....	60
РОЗДІЛ 5. ЕФЕКТИВНІСТЬ ЗАСТОСУВАННЯ АТОРВАСТАТИНУ У ХВОРИХ НА ХРОНІЧНЕ ОБСТРУКТИВНЕ ЗАХВОРЮВАННЯ ЛЕГЕНЬ ІЗ СУПУТНІМ ЦУКРОВИМ ДІАБЕТОМ ТИПУ 2.....	66
РОЗДІЛ 6. ДИФЕРЕНЦІЙоване ЗАСТОСУВАННЯ АТОРВАСТАТИНУ У ХВОРИХ НА ХРОНІЧНЕ ОБСТРУКТИВНЕ ЗАХВОРЮВАННЯ ЛЕГЕНЬ, ПОЄДНАНЕ ІЗ ЦУКРОВИМ ДІАБЕТОМ ТИПУ 2, ЗАЛЕЖНО ВІД ПОЛІМОРФНОГО ВАРІАНТУ C3435T ГЕНА MDR1.....	77
РОЗДІЛ 7. АНАЛІЗ ТА УЗАГАЛЬНЕННЯ ОТРИМАНИХ РЕЗУЛЬТАТИВ.....	88
ВИСНОВКИ.....	109
ПРАКТИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ.....	112
РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА.....	113